

rajni cesar Franc na Erdeljsko (Siebenbürgen) in ž njim tudi cesarica Karolina Avgusta. V Klausenburgu se jima predstavi najviša ondašnja gospôda; žena guvernerja grofa J. Banffy-a jima je predstavljala gospé in gospodičine. Ljubeznjiva cesarica je z vsako govorila nekoliko besedi po nemški. Ko pride vrsta na neko posebno lepo mlado grofico, stavi cesarica tudi njej neko vprašanje. Al sramote bi se bila kmalu pogreznila v zemljo, ko jej, nemškega jezika nezmožna, ne more odgovoriti. To grofica Banffy pové cesarici. Cesarica pa na to odvrne sledeče znamenite besede: „Tuji jezik naučiti se nikomur ni dolžnost; al maternega jezika ne znati, to je sramota“. — Kakor blisk so te cesarične besede od ust do ust šle po mestu in so se še pozneje sto in stokrat rabile proti onim gospém višega stanú, ki se nočejo naučiti maternega svojega jezika. — Tudi našim slovenskim gospém in gospodičinam priporočamo tehtne cesarične besede v prevdarek!

* *Zmirom več priprave se delajo za veliko razstavo na Dunaji*, ki se začne čez 2 meseca. Dva odbora pri c. kr. deželni vladi Dunajski se posvetujeta, kaj storiti, da ptujci, ki pridejo razstave gledat, ne bi živeli presilno drago in da bi jim tudi vožnja po železnicah predraga ne bila; tretji odbor pa pri mestnem magistratu se posvetuje zaradi stanovanja ptujcev. Vsa ta skrb je potrebna in hvalevredna, al silne dragine ne bode odstranila. Kedar vre na milijone ljudstva skupaj, podražuje drug družega sam. In da pride na milijone ptujcev med časom razstave na Dunaj, je gotovo; samo na eni železnici (Dunajski-Tržaški) bodo vsaki dan 104 vlaki sém ter tje šli, ki bodo ob času razstave mogli 40 milijonov ljudi prepeljati.

Naši dopisi.

Iz Rusije 20. febr. (4. marcija.) — *η* — (Dalje.) — Tako se je Anglija sama zavezala, iz Azijskega emira narediti kakega Šaksonskega ali Virtemberskega kralja. Gorčakov si je mislil: ako je vam tako prav, nu! nam je tudi. In po 3letni papirnati vojski za srednjo Azijo bil je v januariji sklenjen mir. — Kakošen mir? na to vprašanje so ruski časopisi odgovorili precej drugi dan potem, ko je telegraf prinesel vest o njem. Angleži tudi čutijo njegovo silo in v parlamentih vlado izprašujejo, koliko Azije si bo smela Rusija podvreči. Kakor je iz telegramov vidno, vlada odgovarja, panič ne odgovori, ker sama vidi, da s tem mirom je v srednji Aziji vojska napovedana.

Rusija ne bo storila nič več in nič manj, kakor bi storila brez mira lorda Granvila: pokorila bo Hivo za njeno razbojniško postopanje. Hivinci so imeli navado napadati Ruske karavane in ropati; vjete trgovce so vozili deloma v Hivo, kjer so v sužnosti, kakor nekdanji Grki pri Rimljanih, strežaji, vrtnarji, učitelji itd. vsak po svoji zmožnosti; deloma so jih prodajali še dalje proti jugo-vzhodu. Podpirali so tudi stepniške kočevce, od katerih so pokupavali vjete ljudi in nakradeno blago.

Nek Rusk prikaščik (trgovski pomočnik), kteremu se je posrečilo, iz Hivinskega plena vrniti se domú, pripoveduje, da je zdaj okoli 50 Rusov v sužnosti v Hivi. On je tudi Hivo popisal. Trdnjava in grad hana — po tem popisu — je obširno poslopje, sozidano iz jila, slabe opeke in lesa ter okroženo z nasipom jilovne zemlje. Na vhodih v trdnjavo (!) stoji devet starih zarjavelih topov. Zunaj nasipa so razsejane med vrtovi brezštevne lesene in ilove kože: vse to imenuje se

mesto. Vojaki Hivinski so oboroženi poleg mečev in nožev, s puškami na kremen, ktere naslanjajo na rogovile, kedar streljajo. Bo li Rusija premenila Hivo v svojo provincijo podobno Kavkazu in Turkestanu, ali jo bo samo prisilila k pokornosti in redu, to se bo pokazalo še le potem, ko bo vidno, kaj je mogoče iz te oaze narediti in nakoliko je brodonosna reka Amu-Darja. Od osode Hiv bo zavisela tudi osoda doline reke Atreka. Še decembra meseca so Angleži tirjali, da Hivo in doline Atreka se Rusija ne sme dotakniti. V januarskem miru se pa o njih nič več ne govori; rečeno je le, kakor sem vže omenil, da južni breg vrhnjega teka Amu-Darje bo neutralen kot posestvo Afgansko. Oáz na omenjenem bregu Rusija ni iskala; najboljši dokaz temu je to, da reke ni prestopila, ko si je s Turkestanom podvrgla ves severni breg, in tudi na severnem bregu je obdržala le okoli 150 štirjaških milj na ključih vodotočev in pritokov, od koder more strahovati hanstva; vse drugo je vrnila prejšnjim hanom. Česa bi tudi razen tega Rusija iskala v takih pustinjah? Iz 12.000 štirjaških milj, ktere obsega s svojimi pritoki srednji in gornji tek reke, jih je sposobnih za poljedelstvo komaj 1000, razkosanih na večje in manje oaze. Vse te oaze, razen najnižje in najviše (Hivo in Badakšana), Majmenj, Karatigena, Darvaza, Šugnana, Vahija so naseljene s plemeni Kavkaškega rodú; njihova narečja so iz vseh indoevropskih jezikov najbolj podobna slavjanskim. Njihovi vladarji se imenujejo „ša“ ter se štejejo za naslednike Macedonskega kralja Aleksandra Vélikega. Hivinci so menda Tartari, Badakšanci pa po krvi Perzijani. Vse le-te države so nezavisne druga od druge, kakor tudi od večih držav. Kedar so jih napadali Kitajci, Kokanci, ali novejša leta Semireški han Jakub-Bek, klicale so na pomoč Afgance; kedar so se pa teh bale, klicale so na pomoč une. Iz vsega je vidno, da lord Granvilev mir bo menda tisti vir, iz katerega bo teklo v srednji Aziji mnogo krvi. (Dal. prih.)

Iz Notranjskega 13. sušca. K. — Kmetje včasih od ciganov kupijo konje, ki prvi dan tako dobro vozijo, da, če le roko vzdigneš nad njimi, pa že bežijo, čez kaka dva dni se pa tako potuhnejo, da mora kmet na vse grlo upiti nad njimi, da se le počasi naprej pomika. Zdaj pa se kmet praska za ušesi in si misli, kaj vendar je to, da, ko sem konja za poskušnjo v voz vpregel, je šel kakor vrag, zdaj pa mrha ni za družega kakor za konjederca. Naj vam, dragi bralci, razodenem to skrivnost — po pravem imenu: sleparijo, ki smo jo doživeli v nekem kraju blizo Postojne. Kupil je cigan od nekega kmeta konja za 5 gold., katerega je privezal k neki ograji, potem pa cigan in njegov pajdaš tudi cigan vzameta vsak eno diljo v roko, s katero sta neusmiljeno mlatila po ubozem konji. Ko sta mu zadosti gorkih naložila, ga odvežeta in ga peljeta do bližnje vasi in ondi sta ga prodala kmetu za 25 gold. Da bi bil kmet vedel, da se je konj le zato urno sukal, in je hotel kar skakati, ker je vedno mislil, da ga bota cigana začela zopet pretepati, gotovo bi ne bil dal toliko za konja!

Ker so „Novice“ kmeta že večkrat v eni ali drugi zadevi podučile, zato naj blagovolijo prebivalcem v Studnem blizo Planine na Notranjskem nasvetovati, naj bi velike kupe gnoja, ki paradiirajo na obeh straneh ceste skozi celo vas, zvozili raji na njive, kakor pa, da pustijo, da to, kar je najboljšega v gnoji, se razteka po cesti. Naredijo pa naj dotični gospodarji gnojnišča na takem kraju, da se bo odtekala gnojnica po vrtilih in travnikih, a ne po cesti. Sicer pa je tudi nezdravo, da se pari skoraj pred vsako hišo kup gnoja. — Vse to pa brez zamere!

Iz Notranjskega. (Oddovor na vprašanje „iz Vipavske doline“.) Kar se tiče omenjenega moža, se je on že imel zagovarjati na za to odločenem mestu zaradi ubozih 20, pozabljeni preveč vračunjenih soldov! Kaj naj se po tem tak človek kar naravnost „pana“, da od vsega zla pogine, če se sicer njegovi poštenosti in javnemu življenju nič ne more očitati? Sicer se pa zakupstvu vžitinskega davka že sme zaupati, da je v svojem poslovanju pri izbiranju dotičnih oseb že toliko previdno, da se preje prepriča, kedar koga vzame v službo. Vrh tega mora v službo sprejeti tudi položiti zagotovilo „kavcijo“. Toliko je menda dovelj, da se v okom pride neopravičenemu sumičenju.

Iz Dolenskega 15. marca. (Dodatek k dopisu iz Dolenskega — grof Chorinsky.) Kar je „Novicam“ pretekli teden poročal dopisnik o grofu Chorinsky-u, okrajnemu glavarju v Krškem, je gola resnica, za katero lahko priseže 15 mož, ki so bili nazoči pri onem tragiko-komičnem prizoru, ktere ga bi bil častiti dopisnik, ki je bil sam priča, lahko še bolj s kričečimi barvami namalal. Nijeden turk paša ne mogel bi se grše obnašati proti najhujšim zločincem, kakor se je on. Je li to grofovska olika, kaj-li? — proti mirnim, vseskozi poštenim državljanom, ki se niso zoper ničesar pregrešili. Razprava, ki se je vršila v c. kr. glavnem uradu v Krškem, obstaja iz dveh delov. Zapopadek prvega dela povedal je bralcem „Novic“ dopisnik iz Dolenskega, zapopadek drugega dela naj danes povedo: obsegal je volilno reformo; peticijo zoper njo podpisujejo mirni in zvesti državljanji, kateri želé močno in srečno Avstrijo, a ne Avstrije po smislu „pikelhaube“. Prvi del obravnave, ki ga nam je dopisnik v zadnjih „Novicah“ pred oči postavil, končuje se s tem, da 12 pričujočih mirno stopi z odra in odide, med tem pa grof Chorinsky gromí nad ostalimi tremi rekši: „Z vami tremi imam pa še besedo spregovoriti“. Kako grozno da je on tri občespoštovane posestnike M. M. in H., ki so bili kot kolporterji adrese zoper volilno reformo „zašpiclani“, pestil, čez vse to naj pade zagrinjalo — molčečnosti. O felix Austria, nube!

Iz Dolenskega 13. marcija. R. (Župan Lisec). Odkrile ste že, drage „Novice“ svojim bralcem silovitosti, s katerimi strahuje okrajni paša grof Korinsky pohlevne Dolenjce ozir podpisovanja prošnje zoper volilno preuredbo; pojasnile ste tudi v več člankih očitno protiustavnost, pa še le posebno hudo krivico, neposrednih volitev za kmetiško prebivalstvo. Tudi ste poročale, kako krepko se vpira preteči postavi slovenski narod po svojih županijah in po svojih družih, za njegov blagor vnetih, izobraženih možeh. Ne da se skoraj misliti, da bi se našel kje kak veljaven naroden mož, ki ne bi vedel in čutil, kaj 113 nemških centralistov namerava s predrugačenjem volilne ustave. Al Studenškega župana, Liseca, še ni srečala pamet v tej zadevi, njegova „modrost“ je iztuhtala, da vse upiranje zoper te volitve je sleparstvo in da slepar je vsakdo, ki se ga udeležuje. Kakor okrajnega glavarja ponižen hlapec dal je brž prihodnjo nedeljo oklicati njegovo okrožnico pri cerkvah. Al Lisec se je v svojem oklicu skazal dvakrat Lisec. Pisatelj teh vrstic, ki je videl Lisce v oklic je videl v njem zapisano, da vse podpisovanje znane prošnje sama „sleparija“, spočeta od društva „Slovenija“ in razširjevana po njenih „sleparijah“. Lisec je to storil sam po sebi, ker glavarjeva okrožnica nima teh besedi, akoravno govori o „machinacijah“. „Sleparji“ so tedaj vsi domoljubni možje, ki so sprošnje sprožili; slepar je knez Lobkovic, z vsemi 400000 podpisatelji enake prošnje, ki jo je sam zročil cesarju; slepar je knez Czartorski, sleparji so Poljaki, ki so zaradi nje zapustili državni zbor, sleparji so vsi domoljubni du-

hovni, župani in drugi narodni izobraženci, ki so pokrili s svojimi podpisi isto prošnjo. Ali ni to naj hujše žaljenje časti teh mož, po človeku, ki delati hoče „veliko politiko“, pa še komaj zna podpisati svoje ime in izposoji si svojo modrost brž ko ne od svojega pisarja, Kozma, bivšega notarskega uradnika. Sram vas bodi, Lisec, da nimate toliko samostalnosti in toliko zdrave kmetiške pameti, da bi bili posnemali svoje vrle tovariše, sosedne župane, ki so hotli glede protiustavne volilne preuredbe podučiti — ne slovensko ljudstvo, ki ve njen pomen po slovenskih časopisih, ampak — okrajnega glavarja, kateri ne ve ali noče vedeti, da volilna reforma ni še od Njegovega veličanstva potrjena postava in da ustava daje posamesnemu človeku kakor celim ljudstvom pravico prošinj!

Novomesto 16. sušca. — Pomlad se naznanja z vso močjo; škrljančki žvrgolé, vijolice cveté in naš Doleneček že pridno obdelava nograđe, da bi mu dali obile dobre kapljice za žejo, pa še malo več — za korajžo. Bogme! treba je bo, kakor se kaže. Javne razmere današnje so take, da vsega se je pred nadejati, nego povzdige gospodarstva, poljedelstva, obrtnij itd. Državni zbor in vlada konsekvantno molčita in ne črhmeta besedice o Dolenski železnici, kod prvega in najvažnejšega sredstva za povzdigo deželnega blagostanja našega. Tukajšnji „verfassungsdradjarji“ pravijo, da so temu naši poslanci krivi, ki ne gredo zborovati na Dunaj. Čudno! Nemška stranka skuša zmirom s ponosom dokazovati, da ona je, akoravno le manjšina, vendar povsod glavni faktor državljanstva. Dobro! ako je to res, zakaj pa vlada svojim tako važnim privržencem, ktere neutrudljivo zastopa nemški grof Thurn v državnem zboru, ne dá železnice? Vsaj jo oni ravno tako silno potrebujejo in želijo, kakor narodnjaki. Naj bi se enkrat hvaležnost jim skazala za njene žrtve (?) in naj bi nehale se barantati z železnicami za — jezike. Mi našega ne moremo dati za to, da bi en par let poprej železnico dobili. In to je resni stan današnji tega vprašanja. Mi se hočemo kot Slovenci po naših železnicah voziti, ne pa to biti narodu svojemu, kar je Juda Iskarijot bil Kristus. — Na drugo stran se pa dobro skrbi za to, da dobivamo pridno taci uradnikov sem, kateri za nemško kulturo (sit venia verbo!) delajo. Nečem vam od skandalov pisariti, kateri se po gostilnicah v poslovljenje nemške izobraženosti godijo, zvedeli ste gotovo že po drugih časnikih o tem obširno. Kedar ustavolomcem kakošna posebno srečna zvezda sveti, kakor zdaj prva zmaga volilne reforme, se zmerom kaže neka razuzdanost in silovitost od veselja in srboritosti. Mi jim ne zavidamo tega veselja, akoravno si ne bomo pustili s pipcami pušati, kakor je neki g. U., c. k. uradnik iz Metlike, javno žugal. Naša domača reč stoji na trdni podlagi, o čem se našim nasprotnikom še ne sanja ne. Pritisk pa izbuja protitisk in borba okrepuje lastne moči. Tedaj le naprej tako z gracijo! — V tukajšnji kazini je predsednik najnovejšega fantovsko-političnega društva „Brüder! hopp, hopp“ lepo berilo napravil o „Verfassung-i“. Akoravno se še nismo potrudili, da bi bili kaj natančnega o tem zvedli, smo vendar slišali, da je bila neki kaj fina roba in da so poslušalci vse verjeli, kar se jim je povedalo. Naši malomeški politikarji menda nimajo niti duha o tem, da se dandanes pravi mameluki že sramujejo besede „Verfassung“, kajti pustili so že davno izpred obraza pasti prevarljivo krinko ustavovernosti in proklamirali se zdaj srčno „Racenkampf“. Samo za druge imena prosimo, kajti „liberal“, „verfassungstreu“ itd. to vse je že zastarelo — ein glücklicher überwundener Standpunkt, kakor pravi „N. fr. Presse“.

Iz Novega mesta 17. marcija. — Unidan je bila v

mestnem zboru volitev župana in treh svetovalcev. Izvoljeni so bili: za župana enoglasno bivši župan g. D. Rizzoli, za svetovalce z veliko večino glasov gospodje: Rozman, Oblak in Mehora, vsi štirje iskreni narodnjaki. Dozdanjega mestnega odbora čakajo težke in važne naloge, na pr. zidanje dekliške šole, napeljava vode itd. Upamo, da se bo odbor krepko poprijel svojega dela. — Kaj pa „narodni dom“, boste poprašali. Radostno morem poročati, da se množi ozirvanje na to naše podvzetje, tako, da smo gotovi, da se bo po osnovanem načinu dalo izpeljati. Kako živo pa je tudi zahtevanje po „narodnem domu“ v nekterih krajih okolice novomeške, boste sodili po tem, da so nam vrli Topličani, med katerim narodna zavest posebno živo klije, zraven izdatne denarne podpore, tudi obljubili, da nam bodo darovali lepih smrek in potrebnega lesa za pohištvo ter da ga bojo brezplačno posekali in po Krki splavili do Novega mesta. Živili domorodci! Posebna hvala gre iskrenemu domoljubu Fr. Finks-u, kateri se trudi in živo dela na to, da bi čedalje več doteklo darov novi narodni hiši. Tudi iz Ljubljane čujemo, da se nas bo živo podpiralo. Obljubili so nam nekteri velečastiti narodnjaki, da hočejo biti poverjeniki za sprejembo denarnih pomočkov. Naznanili bomo imena, da bo vsak vedel, komu izročiti blagovoljne doneske.

Iz Cerkljan na Gorenškem. (Vabilo.) Od mnogih strani se obračajo prijatelji petja s prošnjo do mene, naj bi jim razposlal svoje pesmice pod naslovom „Napevi cerkvenih pesem“, postavil Andrej Vavken, učitelj v Cerkljah. Ker so mi pa 2., 3., 4. in 5. zvezek (1. zvezek še ima g. Giontini v Ljubljani) že davno vsi pošli, ter ne morem vstreči njihovem željam, zato me je volja ove pesmice v drugo natisniti dati, toda le pod tem pogojem, da mi blagovolijo prijatelji cerkvenega petja svoja naročila že naprej na poštnih listnicah (pošta Cerklje na Gorenškem) objaviti, da izvem, ali mi bo moč z naročnino pokriti stroške. Ako bode število obilno, pošljem vrh starih tudi nekaj zvezkov novih v tisk, ker je res živa potreba, da se vkorenini čvrsto petje med prostim ljudstvom. Ko bi se pa oglasilo le premalo naročnikov, moram, se ve da, tisk opustiti. *)

Andrej Vavken.

Iz Viševka 12. sušca. — Iskaje priroslovnih stvari zaidem minuli četrtek na Trstenik in pri tej priliki sklenem še ondašnjega gosp. župnika obiskati. Prišedši do njegovega stanovanja vprašam: jeli so gospod doma, a odgovoré mi: so v šoli. V šoli, kako li je to mogoče, si mislim, vsaj nimajo ondi še šolskega poslopja. V mežnariji — veli nekdo — tamkaj učijo. Jaz grem in tu najdem blagega gosp. župnika v sredi številne mladine, dečkov in dekličev, ki me stopivšega v sobo kristijansko pozdravijo: „hvaljen bodi Jezus Kristus“. Gospod župnik napravijo zdaj kratko poskušnjo z otroci, pokazati mi, kaj so se že naučili. Pokličejo nekatere, da so čitali, zopet druge k deski, da so na-njo narekovanе besede s kredo pisali, in jako me je veselilo, poslušati in gledati, kako gladko so čitali, kako lepo in pravilno vse pisali. Ali ni se čuditi temu, ker vrli gospod vsaki božji dan neutrudljivo podučujejo ukaželjno mladino ter prav dobro nadomestujejo učitelja.

Zdaj pa naj še povem, v kakovo oblačilo je gospá „Flora“ v tem mesecu v naši okolici se ogrnila. Vplela si je med prejšnje v „Novicah“ že naštete cvetice: pomladansko nuče ali žefran (*Crocus vernus*), snežne zvončike (*Galanthus nivalis*), morsko čebulico (*Scilla bifolia*), spomladne ncrice (*Leucojum vernum*), jetrniki

(*Anemone hepatica*), pljučnico (*Pulmonaria officinalis*) lapuh (*Tussilago Farfara*), navadni repuh (*Petasites*), travniško krešo (*Cardamine pratensis*), kurje zdravje (*Draba verna*), dušeče violice (*Viola odorata*) in še druge. Razne vrbe (*Salices*) so nastavile po svojih šibkih vejicah že mnogo mačic in leska (*Corylus Avellana*) in črna olša (*Alnus glutinosa*) že prašite. Konečno naj še opomnim, da zdaj je posebno ugoden čas, nabirati si raznih alg, izmed katerih se v tukajšni okolici nahajajo: *Nostoc commune*, *Nostoc foliaceum*, obe poleg pota od Viševka do Predora in na vlažnih mestih med travo; v studenčinah in rojcah pa se dobé: *Batrochospermum moniliforme*, *Draparnaldia plumosa*, *Hydrurus Ducluzelii*, *Oscillaria limosa*, katerih imam že več nabranih in lično prepariranih in jih, ako jih kdo zaželewa, prav rad prodam in sicer eno po 10 soldov.

Robič.

Iz Ljubljane. („Narod“ in pa mestne volitve.) V zadnjem našem listu smo čisto objektivno povedali, za kaj se je razrušil sklep društva „Slovenije“ o mestnih volitvah. Nadjali smo se, da bodo prizadeti vsaj toliko „misleči“, da molčeči zakrijejo svojo velikansko blamažo; al ker svoje strasti še toliko niso mogli brzdati, da bi bili molčali, temveč so se še pred svetom v 60. in 61. listu „Naroda“ opravičevati skušali, zato smo prisiljeni, zdaj brez ovinkov svetu resnico povedati.

Bistvene točke po dr. Vošnjaku v svet poslanih člankov „Narodovih“ so te-le: „odbor „Slovenije“ je iz rok v grmovje vrgel orožje, predno so se vvrstile čete“, — „večina (neke druge skupščine) ni hotela prevzeti velike odgovornosti, po „Sloveniji“ zmedeno in zavozlano stvar razvozlati“, — „tedaj tudi letos ne bomo volili ter tako voljo spolnili onim, ki so se sicer udali na videz sklepu „Slovenije“, katerim pa je za izvršenje tega sklepa toliko mar bilo, kakor kmetu za lanski sneg“.

Da od konca do kraja v omenjenih listih veje prava „Tagblattovska“ perfidija in da vse je narobe zasukano, razsodili bodo častiti bralci lahko na prvi hip, ko jim povemo dogodbe.

Kakor vsako leto, dokler obstoji društvo „Slovenija“, ktero se ponašati sme, da je po zaupanji svojih prijatlov po deželi in složnem delovanji zmagonosno bilo s svojimi kandidati pri vseh dosedanjih volitvah, je sklical odbor tudi letos (tedaj ne po „Narodovi“ svojati primoran!) občni zbor v posvèt zaradi volitev mestnih na 5. dan tega meseca. Dr. Vošnjak in dr. Zarnik sta „per la vita“ pledirala za volitev, dr. Costa ni nasprotoval njenemu predlogu, in je le izrekel svoje lansko mnenje enako razmeram preteklih let, pa kazal na marnje tistih, ki so (a to po pravici) gonili naše poslance iz državnega zbora, češ, „kaj neki hoče vas 5 in 20 družih doseči proti večini v državnem zboru“, — v mestni zbor pa nasproti temu (po sedanjem volilnem redu) gonijo peščico, ktera tudi celó nič doseči ne more. — Sklep zbora „Slovenije“ je bil, naj se voli. 8. dan t. m. (tedaj čez 3 dni) so se v drugem zboru imeli kandidatje staviti. Okrajšati društvenikom iskanje kandidatov, je predsednik „Slovenije“ dr. Jan. Bleiweis v prvem zboru naznanil, naj na-nj in na nekatere druge bivše večletne mestne odbornike ne mislijo društveniki, ker ne bi prevzeli nobenega mandata. Mislimo, da je pošteno, odkritosrčno izrečeno, ako kdo ne prevzame kandidature, da to o pravem času pové in drugim pustí prostor. Če zaradi tega dr. Vošnjak in drugovi pravijo, da „so nekteri le na videz se udali sklepu za volitve, katerim pa je za-nje tako malo mar kakor za lanski sneg“, moremo jim na to reči, da dr. Bleiweis in dr. Costa in še drugi njune stranke so dobro vajeni discipline parlamen-

*) Želeti je, da se podpira nameravani drugi iztisek g. Vavkenovih pesem, o katerih je znano, da se štejejo v vrsto uajbolj priljubljenih.

tarne, po kateri se je treba podvreči večinskemu sklepu; oni niso onega tihotapstva vajeni, ki so ga pri žalostnem propadu Slovenci doživeli na Štajarskem pri zadnjih volitvah v deželni zbor, da po večini glasov in očitno stavljeni narodni kandidat je padel zato, ker se je zoper njega zavratno delalo, nemčur pa je izvoljen bil. Gospodine dr. Vošnjak! tacih zvijač „na videz“ pri nas na Kranjskem dosihmal nismo vajeni bili; zato bi Vas prosili, da s takim „importom“ nas pri miru pustite. Vsaj se „Narodovci“ radi šopirite s svojo „mogočnostjo“, — kako to, da se zdaj celó spotikate nad tem, če kdo drug le „drugače gleda“, kakor Vi?

Tri cele dni so tedaj kolovodji „Narod.“ časa imeli posvetovati se in zediniti se o kandidatih, kateri naj se volilcem priporočajo za mestne odbornike v zboru „Slovenije“ 8. dne t. m. Al ko pride večer tega zбора in predsednik društva pozove zbrane društvenike, naj nasvetujejo kandidate, molčijo „Narodovci“ (dr. Zarnika še v zbor ni bilo!) Ker se tedaj nobeden izmed njih ne oglasi, pa je vendar treba bilo, kandidate v prevdarek vzeti, se oglasi g. Skale in nasvetuje za 3. volilni razred gospode: dr. Zarnika, Regali-a in dr. Vošnjaka. — Na to se oglasi dr. Vošnjak, rekši, da za letos ne prevzame mandata. Tako je bilo. Dr. Vošnjak je bil tedaj prvi, ki je „iz rok v grmovje vrgel orožje, predno se je prvi boj začel“. Za njim se po „Narodu“ razžaljeni Regali odpove mandatu. Zdajci se oglasi g. Jentel in stavi drugi predlog za: dr. Zarnika, dr. Kar. Bleiweisa in P. Grazelli-a. Al g. Skale zdaj željo razodeva, naj bi v 3. razred — po izgledu prejšnjih let — se vendar volil kak zastopnik obrtnijskega stanú (prav tako! se čuje od vseh strani) in nasvetuje dr. Zarnika, Regali-a in Grazelli-a. Da se društveniki lože pomenijo med seboj o teh predlogih, dal je predsednik prestatiti sejo za četrto ure. Po začetem novem zborovanju predlaga g. Pajser: dr. Kar. Bleiweisa, Regali-a in dr. Zarnika. Glasovanje potrdi ta predlog. — Za 2. razred nasvetuje g. Skale gospode: Fr. Ravniharja, Jentel-na in Petričiča. Gosp. Jentel reče, da ne prevzame mandata in tedaj med pričujočimi on drugi „iz rok vrže orožje v grmovje“, pa nasvetuje gospode: Jamšek, Kremžarja, Ravniharja. Pri glasovanju obveljajo: Potočnik, Ravnihar, Jamšek. Za 1. razred obveljajo gospodje: Vilhar, Perme, Grazelli, dr. Ahačič. — Ko pride do nepričujočega dr. Zarnika glas, da v 3. razredu je poleg njega izvoljen Regali, reče, da ne prevzame mandata. Dr. Zarnik je tedaj med dr. Vošnjakovimi prijatelji bil tretji, ki je še isti večer odpovedal mandatu in „iz rok vrgel orožje“. Zdaj naj častiti bralci sami sodijo predrzni izrek „Naroda“, da „odbor Slovenije“ je iz rok vrgel orožje v grmovje! Če prav tisti, ki so za volitve naj bolj zavzeti govorili, ne prevzamejo mandata in če jim je pošten mestjan in pogumen narodnjak tako na poti, da ga očitno žali v svojem listu in ž njim veliko večino mestjanov, ki so ravno njega hoteli v mestnem odboru za svojega zastopnika imeti, ter še toliko discipline nimajo, da bi se podvrgli sklepu velike večine, potem je moral odbor „Slovenije“ društveno čast varovati in v okom priti daljim škandalom. Zato je predsednik naznanil dr. Vošnjaku, da neha vsa dalja akcija „Slovenije“ pri mestnih volitvah, ker zarad velike razdraženosti med volilci so se še pozneje odpovedali drugi mirni kandidati. — Iz blata kakor koli potegniti zavoženi voz volilni se je dr. Vošnjak podal k g. Horaku, ktere ga je „Narod“ že tolikrat hudobno očrnil zarad nemškega jezika, in ni ga bilo sram pri obrekovanem beračiti,

naj on v pomočno obrtnijsko društvo skliče nekoliko volilcev v razgovor, kaj storiti zdaj, ko društvo „Slovenija“ noče več z volitvami opraviti imeti. Gospod Horak se je usmilil „duše v vicah“ in sklical nektare v zbor, v katerem je dr. Vošnjak dosti glasno slišal, da je — konec zadostnih homatij. — Tak je bil prvi debut volilnega vodstva „Narodovcev“ v Ljubljani. — Ker ne ena beseda ni neresnična o popisu dogodeb 5. 8. in 12. dne t. m., bodo bralci sami lahko sodili, kdo je „zmedel“ in „zavozlal“ volitve Ljubljanske. Če bodo „Narodovci“ pri družih volitvah tako postopali kakor zdaj, je pač izrek: „da vas kliče domovina“ le — hinavščina!

— (Volitve za mestni odbor) v 3. in 2. razredu so dovršene. Ker Nemcev ni noben Slovenec motil pri volitvi, so se ve da zmagali z vsemi svojimi kandidati — sijajno. Vdeležba je bila mlačna; od 624 volilcev v 2. razredu jih je volilo le 179, od 363 v 3. razredu le 132, in ti so na komando izvolili nekega g. Habita, uradnika pri južni železnici, ki ga skor noben mestjan ne pozna, pa ima za liberalce to zaslugo, da je kakih 40 železničarjev komandiral k volitvi. „Hilf was helfen kann“.

— Novo cestno postavo, ktero je kranjski deželni zbor v zadnjem zborovanju leta 1872. sklenil, je Njegovo Veličanstvo potrdilo.

— Za preteklo leto se je Kranjski deželi, preobloženi z zemljiškim davkom odpisalo 69.547 gold. 92 kraje.

— (Pomočna družba manjšim obrtnikom in rokodelcem) je v nedeljo pod predsedstvom g. Jan. Horaka imela svoj občni zbor. Iz poročila njegovega se kaže sopet vesel napredek lanskega leta; denarni promet je znašal 348.758 gold., tedaj za 47.725 gld. več ko predlanskem. V gospodarski svēt so na novo izvoljeni bili gosp. Jan. Novak in gosp. Fr. Goršič, — za preglednike računov pa gospodje Jož. Šventner, H. Ničman in J. Regali. Čast in hvala vrlemu društvu!

— Danes se je vrnil gosp. dr. Costa iz Prage nazaj. Potovaje skozi Dunaj se je udeležil ondašnje jako imenitne skupščine pravne Avstrijske stranke.

— V tukajšnji norišnici je včeraj umrl g. Lorenc Rant, bivši kaplan, 71 let star; 23. sušca 1836. leta je prišel v norišnico, tedaj ondi večidel miren bival 37 let.

— (Pobirki iz časnikov.) Ko bi nam danes prostora ne manjkalo, imeli bi posebno o „Tagblattu“ marsikaj pisati. V sila dolzih spiskih pod naslovom „Bischof und Clerus in Krain“ obira ta „dispozitionsfondler“ našega knezo-škofa in duhovščino, pa pritakne, ker le more, dr. Bleiweis-a in dr. Costo. In vse to, kakor pravi „um der Religion und des Christenthums willen“. Lejte no! „Tagblatt“ je šel zdaj celó med kristjane. Dr. Bleiweis-a denuncira, da je podpisal prošnjo zoper direktne volitve; ko pa sta tista gospoda, katerih eden je zdaj c. kr. deželni predsednik, drugi deželni glavar, se d j a n s k o uprla zoper ministerstvo H o h e n w a r t o v o, takrat „Tagblatt“ ni vedel nič o c. kr. vladnih uradnikih! Tak je črvivi liberalizem liberalcev.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V zbornici gosposki pride volilna reforma kmalu v obravnavo; da jo sprejme, ni dvombe.

— 13. dne t. m. je bila tukaj velika skupščina odličnih Avstrijskih federalistov vseh dežel, med njimi tudi Hohenwart, grof Falkenhayn, grof Rihard in Egbert Belkredi, grof Klam-Martinic, — skupaj 72 imenitnih mož. Zedinili so se v vseh zadevah. Grozen strah je zato šinil centralističnim časnikom po vseh udih, zato pa zdaj lažejo, da vse vprek leti.